

Valintakoe E

Lue huolellisesti kaikki ohjeet läpi.

Tässä valintakokeessa on yksi yhteinen osio.

Yhteiselle osiolle on määritelty suoritusaika, joka näkyy koejärjestelmässä. Kun osiokohtainen aika tulee täyteen, osio sulkeutuu. Jos osio jää sinulta kesken, viimeisin tilanne tallentuu vastaukseksi.

Avattu osio täytyy suorittaa kerralla loppuun, eikä osioon voi palata enää myöhemmin.

Osiokohtaisen suoritusaajan lisäksi koeaika sisältää 5 minuuttia valintakokeen etusivun ohjeiden lukemiseen. Huom! Jos tämä 5 minuuttia ylittyy, kuluttaa etusivun ohjeiden lukeminen osion suorittamiseen tarkoitettua koeaikaasi.

Sinulla saa kokeen aikana olla auki ainoastaan valintakoejärjestelmä Vallu sekä järjestelmästä avautuvat erilliset aineistotiedostot.

Voit luonnostella vastauksiasi jaetuille papereille. Papereille tekemiäsi merkintöjä ei huomioida arvostelussa.

Kokeen pisteytys ilmoitetaan yhteisen osion ohjeissa.

Yhteinen osio

Avattu osio täytyy suorittaa kerralla loppuun, eikä osioon voi palata enää myöhemmin.

Kun osiokohtainen aika tulee täyteen, osio sulkeutuu. Jos osio jää sinulta kesken, viimeisin tilanne tallentuu vastaukseksi.

Etsi-toiminnon käyttäminen valintakokeessa on sallittua (esimerkiksi näppäinyhdistelmällä Ctrl+F tai Cmd+F). Etsi-toiminto ei välttämättä löydä kaikkea tekstiä, esimerkiksi kuvissa olevaa tekstiä.

Osio koostuu tehtävistä 1–30, joissa on vaihteleva määrä alakohtia. Kokeen maksimipistemäärä on 187 pistettä. Kunkin alakohdan tai väitteen oikeasta vastauksesta saa 1–2 pistettä ja väärästä vastauksesta miinus pisteitä, joiden määrä vaihtelee tehtävän mukaan. Vastaamatta jättäminen tai ”Jätän vastaamatta kysymykseen” -vaihtoehto ei vähennä pisteitä (0 pistettä). Tarkat pisteytykset miinus pisteineen on selitetty tehtävän tai tehtävätyypin alussa. Miinus pisteet lasketaan kahden desimaalin tarkkuudella.

Tehtävät perustuvat kokeessa annettuihin tietoihin ja aineistoihin.

Aineistotiedostot ovat PDF-tiedostoja, jotka saa avata millä tahansa PDF-lukuohjelmalla. Avatun koeaineiston saa vetää erilliseen ikkunaan tehtävien rinnalle.

- Koeaineisto (PDF)
- Sanasto (PDF)

Koetehtävät

Tehtävät 1–10 ovat Tuomisen ym. artikkelista *Täydellisyyteen pyrkimistä ja huolta omista suorituksista? Lukiolaisten perfektionismi ja opiskeluhyvinvointi*.

Tehtävissä 1–3 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta –1 pisteen.

Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto ”Jätän vastaamatta kysymykseen”.
Jos koeaika loppuu kesken, viimeinen tilanne tallentuu vastaukseksi.

Tehtävä 1

Tehtävä koskee perfektionismista ja opiskeluhyvinvoinnista tehtyjä aiempia tutkimuksia, joita Tuominen ym. tarkastelevat. Valitse, onko väittämä oikein vai väärin.

		Oikein	Väärin
1.	Nykytutkimuksen mukaan perfektionistiset pyrkimykset yksilön hyvinvoinnille ovat pääosin kielteisiä.		
2.	Perfektionistiset huolet voivat aiheuttaa pelkoa epäonnistumisista, masentuneisuutta ja heikkoa itsetuntoa.		
3.	Tutkijat ovat esittäneet, että kolmijakoinen perfektionismiryhmittely ei vielä selitä riittävästi yksilöiden välisiä eroja.		
4.	Perfektionististen pyrkimysten seuraukset saattavat riippua esimerkiksi siitä, missä määrin yksilö samanaikaisesti kokee itsekriittisyyttä.		
5.	Lukiolaisten on todettu kokevan enemmän sekä opiskeluintoa että opiskelu-uupumusta kuin ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden.		
6.	Eniten haitallisia ja opiskeluhyvinvointia uhkaavia piirteitä on liitetty epäadaptiiviseen perfektionismiin.		
7.	Heikon opintomenestyksen on todettu aiheuttavan opiskelu-uupumista.		

Tehtävä 2

Valitse, onko väittämä oikein vai väärin.

		Oikein	Väärin
1.	Sekä opiskeluinto että -uupumus mittaavat hyvinvointia.		
2.	Opiskeluinnon ja perfektionististen pyrkimysten välillä oli negatiivinen korrelaatio.		
3.	Sukupuoli ei ennustanut perfektionismiprofiilijäsenyyttä tilastollisesti merkitsevästi.		
4.	Perfektionismille on tyypillistä erinomaisuuden tavoittelu ja pelko epäonnistumisesta.		
5.	Perfektionismin ulottuvuuksia eri tavoin painottavien ryhmien välisistä eroista ei ole vielä tehty tutkimuksia.		
6.	Sekä perfektionismi että opiskeluhyvinvointi ovat monimutkaisia ilmiöitä, joihin kuuluu useita ulottuvuuksia.		

7.	Huoli opintomenestyksestä ei linkity opiskelu-uupumukseen, jos huolet liittyvät korkeisiin tavoitteisiin.		
8.	Ymmärtämällä paremmin perfektionismia ilmiönä voidaan tukea lukiolaisten suorituskeskeisyyttä ja entistä korkeampien tavoitteiden asettamista.		
9.	Tutkimus keskittyi vain henkilökohtaiseen ja ryhmäperustaiseen analyysiin, ei ulottuvuuksien tai muuttujien välisiin yhteyksiin.		

Tehtävä 3

Esittävätkö Tuominen ym. seuraavia oletuksia tutkimuksensa taustaksi?

		Kyllä	Ei
1.	Perfektionistiset taipumukset voivat selittää lukiolaisten opiskelu-uupumusta ja opiskeluhuynvointia.		
2.	Matala tavoitetaso ja vähäiset huolet ovat yhteydessä parempaan opiskeluhuynvointiin.		
3.	Opiskelijoita voidaan ryhmitellä sen perusteella, miten he painottavat perfektionistisia pyrkimyksiä ja huolia.		
4.	Opiskelijan tavoitetaso ja huolet ovat yhteydessä opiskeluuntoon ja väsymykseen.		
5.	Naisopiskelijoilla esiintyy miesopiskelijoita enemmän perfektionismista johtuvaa opiskelu-uupumusta.		

Tehtävässä 4 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +2 pistettä, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -1 pisteen.

Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto ”Jätän vastaamatta kysymykseen”. Jos koeaika loppuu kesken, viimeinen tilanne tallentuu vastaukseksi.

Tehtävä 4

Onko seuraavissa tilanteissa kyse opiskelu-uupumuksesta?

		Kyllä	Ei
1.	Pajua ei kiinnosta opiskelu, vaan hän näkee tulevaisuutensa ammattiskeittaajana. Hänen kaikki aikansa menee treenaamiseen, ja opiskelun teoreettisuus turhauttaa häntä. Hän tietää olevansa hyvä monessa asiassa, mutta motivaation puute on kerryttänyt rästiin jääneitä tehtäviä, jotka painavat häntä.		
2.	Tuisku pitää itseään heikkona oppijana. Erityisesti matematiikka ja fysiikka ovat hänelle vaikeita, ja näiden aineiden kotitehtävät ja kokeisiin valmistautuminen vievät häneltä kuormittumiseen asti aikaa. Tuiskua ahdistavat matematiikan tunnit jo etukäteen, eikä hän koe pystyvänsä siihen, mitä häneltä vaaditaan. Tuisku on alkanut yhä useammin miettimään lukion keskeyttämistä.		
3.	Ruska haaveilee varhaiskasvatuksen opettajan koulutuksesta mutta pelkää, etteivät hänen kykynsä riitä yliopistossa opiskeluun. Vaikka Ruska on saanut myönteistä palautetta lukio-opinnoissa menestymisestään, hän kokee joutuvansa tekemään koulua varten tuplamäärän töitä kuin kaverinsa eikä silti		

	saavuta toivomaansa tasoa. Kaikki raataminen yli voimien on alkanut tuntua Ruskasta turhalta.		
4.	Elo on suhteellisen tyytyväinen koulumenestykseensä, mutta suvun painostus yliopisto-opintoihin stressaa häntä. Joskus Elo ajattelee, että jos hän lopettaisi kokonaan koulun, hän pääsisi näistä vaatimuksista. Hyvä suhde luokkatovereihin ja opettajiin sekä opiskelun helppous pitävät Elon kuitenkin koulussa.		

Tehtävissä 5–8 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta –0,33 pistettä.

Miinuspisteet lasketaan kahden desimaalin tarkkuudella. Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto "Jätän vastaamatta kysymykseen". Jos koeaika loppuu kesken, viimeinen tilanne tallentuu vastaukseksi.

Tehtävä 5

Valitse artikkelia parhaiten kuvaava vaihtoehto.

a) Tutkimustuloksia ei voi verrata aikaisempiin, koska tässä ja aikaisemmassa alan tutkimuksessa on käytetty olennaisesti erilaisia käsitteitä.	
b) Tutkimus sisältää uusia ja aikaisempiin tutkimuksiin verrattuna vastakkaisia tuloksia.	
c) Tutkimustulokset ovat pääpiirteittäin aikaisempien tutkimusten ja tutkijoiden odotusten mukaisia.	
d) Tulokset koskevat vain suomalaista aineistoa, joten niitä ei ole kannattanut lainkaan vertailla aikaisemman kansainvälisen tutkimuksen tuloksiin.	

Tehtävä 6

Valitse artikkelin tuloksia parhaiten vastaava vaihtoehto.

a) Perfektionismiprofiileilla on vain ainutlaatuisia ja toisistaan poikkeavia yhteyksiä muihin ominaisuuksiin.	
b) Perfektionismiprofiileilla on selkeimmin yhteyksiä negatiivisiin piirteisiin.	
c) Perfektionismiprofiilit koostuvat eri ominaisuuksista, mutta niillä ei ole yhteyksiä muihin ominaisuuksiin kasvatuksessa.	
d) Perfektionismiprofiileilla on yhteyksiä positiivisiin ja negatiivisiin piirteisiin.	

Tehtävä 7

Valitse artikkelin tuloksia parhaiten vastaava vaihtoehto.

a) Profiilit ovat ominaisuuksiltaan täysin toisistaan poikkeavia.	
b) Profiilit ovat osin samanlaisia ja osin erilaisia.	
c) Profiilit ovat suureksi osaksi samanlaisia, mutta vähän myös erilaisia.	
d) Joukossa on profiileja, jotka poikkeavat täysin kaikista muista profiileista.	

Tehtävä 8

Lukiolaiset keskusteleivat opiskelustaan. Valitse kommenttia parhaiten kuvaava perfektionismiprofilili.

		Ei-perfektionistit	Huolestuneet	Kunnianhimoiset	Perfektionistit
1.	"Mietityttää kovasti, miten selviän koeviikosta. Opiskelu tuntuu väsyttävältä, eikä minua kiinnosta olla aktiivinen tunnilla tai tehdä läksyjä."				
2.	"Ei minua oikein huoleta, mitä huominen tuo tullessaan. Tulen vaan kouluun ja teen sen, mitä on pakko."				
3.	"Haluan saada hyviä arvosanoja, mutta tuskin onnistun. Unohdan varmaan taas kaiken olennaisen koetilanteessa."				
4.	"Opiskelen niin paljon, että saan melkein aina kymppejä kokeista. Silti minua jää harmittamaan tekemäni virheet. Pohdin jatkuvasti, olenko sittenkään riittävän hyvä."				
5.	"Opiskelu stressaa minua paljon, vaikka minulle riittäisi pelkkä hyväksytty suoritus. Tämä taitaa olla tuttu tunne monelle lukiolaiselle."				
6.	"Haluan menestyä opinnoissa erinomaisesti ja luotan siihen, että pystyn saavuttamaan tavoitteeni."				
7.	"En halua raataa koulutehtävien parissa vapaa-ajalla. En myöskään ole kovin kiinnostunut, millaisia arvosanoja saan. Toki joskus vähän ahdistaa, mihin tämä johtaa."				

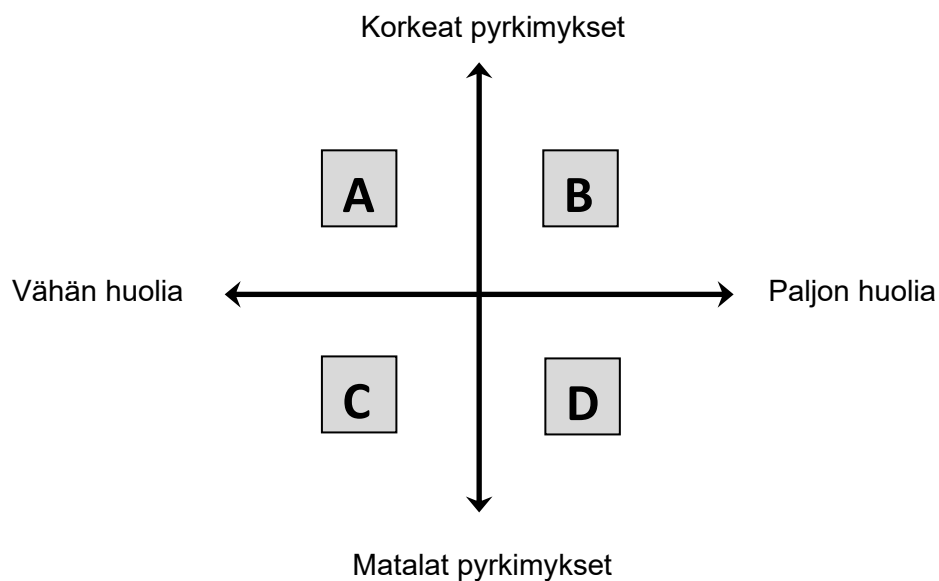
8.	"Minulla on korkeat tavoitteet opinnoissani, harrastuksissani ja elämässäni ylipäänsä. Tiedän, että tavoitteiden saavuttaminen vaatii paljon töitä. Onneksi tykkään opiskella ja treenata."				
----	---	--	--	--	--

Tehtävässä 9 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -0,25 pistettä.

Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto "Jätän vastaamatta kysymyksen". Jos koeaika loppuu kesken, viimeinen tilanne tallentuu vastaukseksi.

Tehtävä 9

Kuviossa 1 on kuvattu perfektionismin kahta ulottuvuutta. Valitse, mikä perfektionistityyppi tai perfektionismiprofiili vastaa kutakin kirjainta A–D.

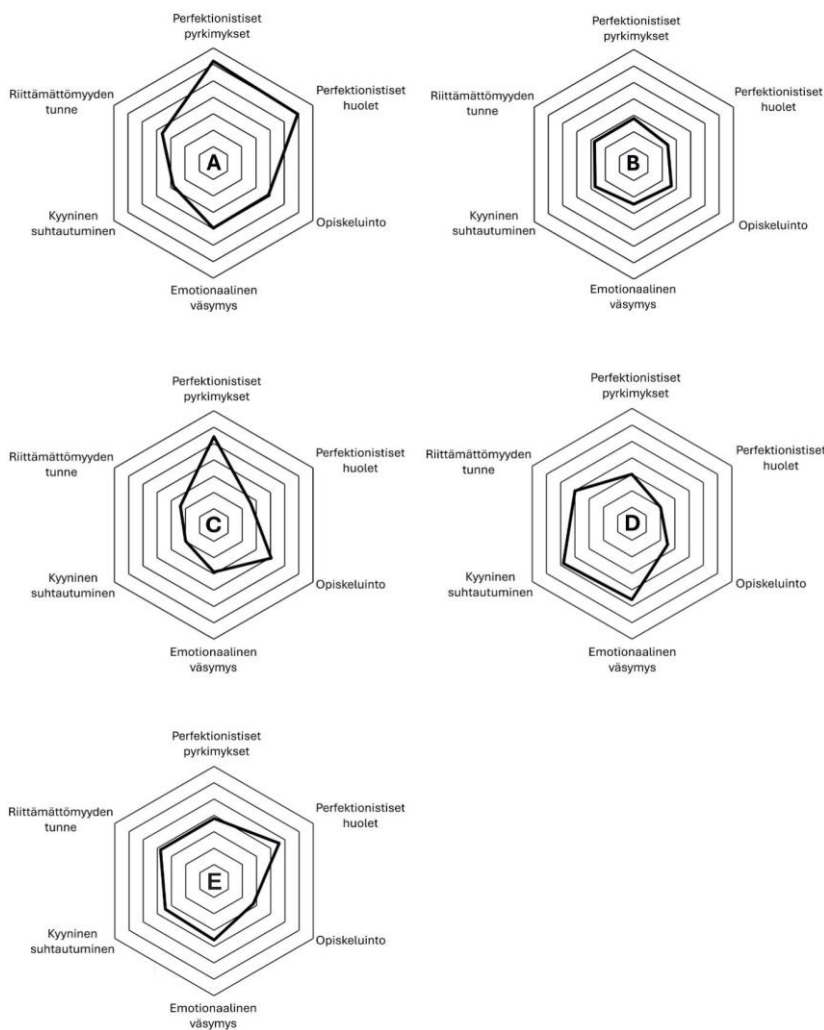
		A	B	C	D	Ei ole perfektionistityyppi tai perfektionismiprofiili
1.	Epäadaptiiviset perfektionistit					
2.	Huolestuneet					
3.	Kyynistyneet					
4.	Kunnianhimoiset					
5.	Ei-perfektionistit					
6.	Adaptiiviset perfektionistit					
7.	Opiskelu-uupuneet					

Tehtävässä 10 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +2 pistettä, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -0,25 pistettä.

Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto ”Jätän vastaamatta kysymykseen”. Jos koeaika loppuu kesken, viimeinen tilanne tallentuu vastaukseksi.

Tehtävä 10

Mitä perfektionismiprofiileja kuvat esittävät? Valitse kutakin perfektionismiprofiilia vastaava kuva A–E.

		A	B	C	D	E
1.	Huolestuneet					
2.	Kunnianhimoiset					
3.	Ei-Perfektionistit					
4.	Perfektionistit					

Tehtävät 11–18 ovat Hanhimäen ym. artikkelista *Toimijuuden ja identiteetin yksilölliset ja sosiaaliset painotukset korkeakoulutettujen urapoluilla*.

Tehtävissä 11–12 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta –1 pisteen.

Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto ”Jätän vastaamatta kysymykseen”. Jos koeaika loppuu kesken, viimeinen tilanne tallentuu vastaukseksi.

Tehtävä 11

Valitse, onko väittämä oikein vai väärin.

		Oikein	Väärin
1.	Toimijuus käsitteenä rajautuu yksilöä tarkastelemaan tutkimukseen.		
2.	Narratiivisen tutkimuksen tarkoituksena on muodostaa jokaisesta tutkittavasta henkilöstä yksi sisäinen tarina.		
3.	Yhdessä narratiivisessa analyysimallissa korostuvat uuden kertomuksen luominen ja loppuratkaisun määrittelemine.		
4.	Tutkittavien toimijuus ja identiteetti painottuvat uratyypitarinoissa eri tavoin, mutta näyttäytyvät vain analyysin vähämerkityksisinä välivaiheina.		

Tehtävä 12

Valitse, onko väittämä oikein vai väärin.

		Oikein	Väärin
1.	Toimijuus määriteltiin ajallisena prosessina.		
2.	Identiteettiä tarkasteltiin uraidentiteettinä.		
3.	Urapoluista löytyi kulttuurisia mallitarinoita.		
4.	Yksilöllinen painotus ilmeni enemmän aktiivisten uratyypissä kuin muissa uratyypeissä.		
5.	Sosiaalinen painotus ilmeni enemmän yrittäjähenkisten uratyypissä kuin muissa uratyypeissä.		
6.	Sitkeys ja periksiantamattomuus painottuivat erityisesti aktiivisten, polveilijoiden ja osaamisen tunnistajien uratyypeissä.		
7.	Urasuunnitteluun tarvitaan tukea erityisesti nuoruudessa.		
8.	Uratyypit olivat sukupuolisidonnaisia.		

Tehtävässä 13 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta –0,5 pisteen.

Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto ”Jätän vastaamatta kysymykseen”. Jos koeaika loppuu kesken, viimeinen tilanne tallentuu vastaukseksi.

Tehtävä 13

Valitse kutakin väittämää vastaava vaihtoehto.

		Perinteiset urateoriat	Uudemmat urateoriat	Uusia urateorioita haastavat tekijät
1.	Uraan liittyvät merkitykset syntyvät tasavertaisessa vuorovaikutuksessa.			
2.	Yksilölliset elämäntarinat ja yksilö itsensä kehittäjänä korostuvat.			
3.	Ikään liittyvät kehitysvaiheet näyttäytyvät urakehitystä selittävinä tekijöinä.			
4.	Uravalinnassa näkyvät epävarma työelämä ja satunnaiset tapahtumat.			

Tehtävissä 14–16 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta –0,33 pisteen.

Miinus pisteet lasketaan kahden desimaalin tarkkuudella. Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto ”Jätän vastaamatta kysymykseen”. Jos koeaika loppuu kesken, viimeinen tilanne tallentuu vastaukseksi.

Tehtävä 14

Miksi uran käsitettä terminä voidaan kritisoida uudempien urateorioiden näkökulmasta? Valitse oikea vaihtoehto.

a) Käsitteen alkuperä viittaa vaunutiehen, joten se ei ole enää ymmärrettävää nykysuomea.	
b) Käsite kattaa ainoastaan ammatillisella urallaan menestyneet henkilöt.	
c) Käsite vihjaa uran olevan yhteen ja samaan suuntaan etenevä kehityskulku.	
d) Käsite korostaa liikaa yksilön mahdollisuutta vaikuttaa omaan ammatinvalintaansa.	

Tehtävä 15

Miten tutkijat käsittelevät eri uratyypin muodostumista? Valitse oikea vaihtoehto.

a) Tutkijat tarkastelevat, minkälaisia yhteyksiä uratyypeillä on yksilöiden temperamentteihin.	
b) Tutkijat osoittavat selkeitä syy-seuraussuhteita uratyypin muodostumiselle.	
c) Tutkijat esittävät varovaisesti potentiaalisia syitä uratyypin muodostumiselle.	
d) Aineisto ei osoita, eikä tutkijoita kiinnosta, mitkä tekijät selittävät erilaisten uratyypin muodostumista.	

Tehtävä 16

Narratiivista metodologiaa sovelletaan Hanhimäen ym. tutkimuksessa siten, että

a) kumpaankin tutkimuskysymykseen vastattiin aineistolähtöisen analyysin perusteella.	
b) tutkittavat kirjoittivat kirjoitelmia, jotka tutkijat välittömästi analysoivat.	
c) tutkittavat kirjoittivat kirjoitelmia, joiden tuli tehtävänannon mukaisesti käsitellä teorian perusteella olennaisia teemoja ja niiden välisiä suhteita.	
d) tutkittavat kirjoittivat kirjoitelmia, joiden pohjalta tutkijat muun muassa tuottivat tarinoita.	

Tehtävässä 17 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +2 pistettä, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -0,2 pistettä.

Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto ”Jätän vastaamatta kysymykseen”.
Jos koeaika loppuu kesken, viimeinen tilanne tallentuu vastaukseksi.

Tehtävä 17

Kuvittele, että olet tehnyt vastaavanlaisen tutkimuksen kuin Hanhimäki, Vähäsantanen ja Rantanen, mutta kerännyt aineiston kirjoitelmien sijaan haastattelemalla aikuisia heidän urapoluistaan. Valitse vaihtoehtoista kuhunkin haastattelukatkelmaan sopivin uratyyppejä.

		Suunnitel- malliset	Osaamisen tunnistajat	Aktiiviset	Intohimon ohjaamat	Polveilijat	Yrittäjä- henkiset
1.	”Ennen viimeisiä arvokisojani olin jo kokeillut valmentamista juniorien ryhmässä. Huomasin tykkääväni siitä tosi paljon, koska olen ihmisläheinen persoona ja nautin lasten ja nuorten kanssa toimimisesta. Suoritin oman kilpaurani jälkeen liikuntatieteiden opintoni loppuun ja siirryin melko pian päätoimiseksi valmentajaksi. Aivan mieletöntä, että lapsuuden mukavimmasta harrastuksesta muodostui minulle lopulta mieluisa ammatti ja että olen edelleen saman lajin piirissä innostuneena valmentajana. Haaveet ja minulle tärkeä elämänfilosofia ovat kantaneet, ja olen saanut yhdistää työssäni kaksi minua inspiroivaa asiaa: liikunnan ja ihmisten kanssa työskentelyn.”						
2.	”Suvussani on paljon opettajia, ja lukioikäisestä lähtien tiesin hakevani itsekin opettajankoulutukseen. Se antoi motivaatiota lukio-opiskeluun, kun tiesin, mitä varten opiskelin. Minulle oli myös selvää, että palaisin luokanopettajaopintojen jälkeen entiselle kotipaikkakunnalleni töihin. Puolisollani oli paikka						

	perheyrytyksessä odottamassa, joten me ei koskaan vakavasti puhuttu muusta asuinpaikasta. Ammatinvalintaani vahvisti myös se, että olin ottanut selville, että kotipaikkakunnallani oli useampi luokanopettaja jäämässä muutaman vuoden sisällä eläkkeelle. Puoli vuotta valmistumisen jälkeen sainkin jo vakituisen viran kyläkoulusta. Työ on vahvistanut tunnetta siitä, että tämä on juuri sitä, mitä haluankin tehdä.”						
3.	”Olin työskennellyt muutaman vuoden sairaanhoitajana, kun vuorotyö alkoi käydä liian raskaaksi terveydelleni. Jouduin jäämään sairaslomalle ja olin hetken ilman työtä, kunnes minulle avautui paikka koulunkäynninohjaajana paikallisessa yläkoulussa. Olin pari vuotta siinä hommassa, kun minua alkoi kiinnostaa kouluttautuminen erityisopettajaksi. En kuitenkaan heti päässyt opiskelemaan, mutta tein välissä vuoden sijaisuuden epäpätevänä opettajana. Kolmannella yrittämällä pääsin lopulta sisään erityisopettajaopintoihin. Tällä hetkellä tykkään työstäni, mutta eihän sitä koskaan tiedä, mihin elämä vielä kuljettaa.”						
4.	”Nykyinen työpaikkani juontaa juurensa harjoitteluuni aikuiskasvatustieteen opintojen viimeisenä vuonna. Olin silloin koulutussuunnittelutehtävissä harjoittelemassa kesäyliopistossa, ja kun harjoittelunohjaajani jäi vanhempainvapaalle, pääsin sijaistamaan häntä. Olin jo opintojen aikana ollut mukana ainejärjestön ja puolueen nuorisojärjestön hommissa, ja niistä kertyneestä organisointikokemuksesta on ollut paljon hyötyä työhön pääsemiseen. Vaikka oma koulutukseni ei valmistanut suoraan ammattiin, sain hyvää oppia osallistumalla kaikkeen mahdolliseen jo nuorena.						

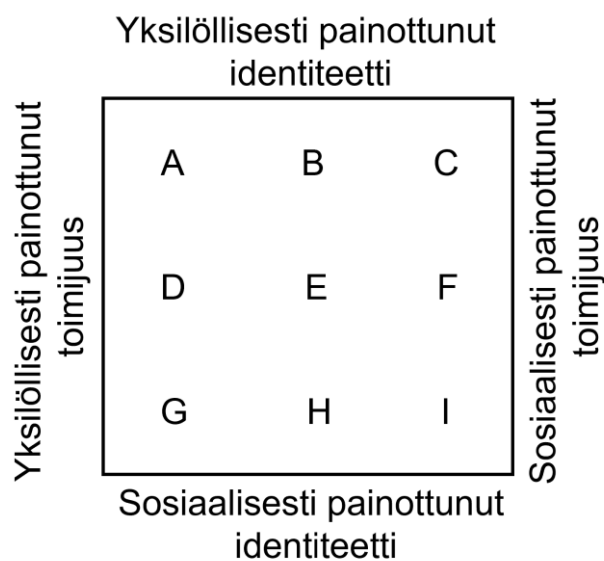
	Ennakkoluuloton yrittäminen ja verkostoituminen kannattaa aina.”						
5.	”Se oli esihenkilöni, joka ensimmäisen kerran kysyi, eikö minun kannattaisi opiskella opettajaksi. Olin aika paljon kokkina ohjannut catering-alan opiskelijoita heidän työssäoppimisjaksoillaan. Ei ollut aiemmin tullut mieleeni, että ruuanlaitto ei ole ainoa vahvuuteni vaan että minulla on myös kärsivällisyyttä ohjata toisia alani saloihin. Aloin tutkiskelemaan tarkemmin omia taitojani ja valmiuksiani sekä miettimään, millainen kotitalousopettaja olisin. Kävin myös puhumassa ammatinvalintapsykologille, minkä seurauksena uskoni vahvistui siihen, missä olen hyvä.”						

Tehtävässä 18 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +2 pistettä, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta –0,11 pistettä.

Miinus pisteet lasketaan kahden desimaalin tarkkuudella. Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto ”Jätän vastaamatta kysymykseen”. Jos koeaika loppuu kesken, viimeinen tilanne tallentuu vastaukseksi.

Tehtävä 18

Kuvion 2 avulla voidaan havainnollistaa eri uratyypin asemoitumista toimijuuden ja identiteetin suhteen. Valitse mikä uratyyppejä vastaa mitäänkin kuviossa 2 sijaitsevaa kirjainta A–I.

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
1.	Suunnitelmalliset									
2.	Osaamisen tunnistajat									
3.	Aktiiviset									
4.	Sattuman kuljettamat									
5.	Intohimon ohjaamat									
6.	Polveilijat									
7.	Yrittäjähenkiset									

Tehtävät 19–26 ovat Kaupin ja Petterssonin artikkelista *John Deweyn reflektiivinen ajattelu ja nykyinen kriittisen ajattelun kasvatustiede*.

Tehtävissä 19–22 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta –1 pisteen.

Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto ”Jätän vastaamatta kysymykseen”. Jos koeaika loppuu kesken, viimeinen tilanne tallentuu vastaukseksi.

Tehtävä 19

Mitkä seuraavista väittämistä kuvaavat kriittistä ajattelua valtavirtakäsityksen mukaan?

		Kuvaa	Ei kuvaa
1.	Kriittinen ajattelu voidaan nähdä paradigmana.		
2.	Kriittinen ajattelu voidaan kuvata luonteenpiirteinä.		
3.	Kriittisessä ajattelussa päättelysääntöjen tai päättelylogiikkojen hallitseminen ei ole tarpeellista.		
4.	Kriittinen ajattelu kehittää irrationaalista itsemääräytyneisyyttä.		
5.	Kriittinen ajattelu on kasvatuspäämääränä kaikilla koulutusasteilla.		
6.	Kriittinen ajattelu on indoktrinaatiota.		
7.	Kriittinen ajattelu on vain taitoja.		

Tehtävä 20

Mitkä seuraavista väittämistä kuvaavat Deweyn reflektiivistä ajattelua?

		Kuvaa	Ei kuvaa
1.	Tutkiva ajattelu voidaan nähdä samana asiana kuin reflektiivinen ajattelu.		
2.	Reflektiivinen ajattelu on pelkästään yksilöiden toimintaa.		
3.	Reflektiivinen ajattelu on tutkimista ja hypoteesien määrätietoista testaamista.		
4.	Reflektiivisessä ajattelussa on selkeät peräkkäiset vaiheet, joiden mukaan prosessi etenee yksisuuntaisesti.		
5.	Reflektiivistä ajattelua kannattaa opetella keksityissä tilanteissa.		
6.	Kasvun käsite kuvaa yksilöllisiä toimintarajoitteita.		
7.	Deweyn tietoteoreettisissa lähtökohdissa on tunnistettavissa jako tietävään mieleen ja tietoon.		

Tehtävä 21

Ovatko seuraavat sitaatit *Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista* (2014) kasvatustieteenfilosofi John Deweyn reflektiivisen ajattelun mukaisia?

		Kyllä	Ei
1.	"Tietojen ja taitojen oppiminen on kumuloituvaa [kasautuvaa], ja se vaatii usein pitkäaikaista ja sinnikästä harjoittelua."		
2.	"Kehollisuus ja eri aistien käyttö ovat ajattelun ja oppimisen kannalta olennaisia."		
3.	"Arvokeskustelu oppilaiden kanssa ohjaa oppilaita tunnistamaan ja nimeämään kohtaamiaan arvoja ja arvostuksia sekä pohtimaan niitä myös kriittisesti."		
4.	"Perusopetus rakentuu moninaiselle suomalaiselle kulttuuriperinnölle."		
5.	"Eettisyyden ja esteettisyyden näkökulmat ohjaavat pohtimaan, mikä elämässä on arvokasta."		
6.	"Oppilaan minäkuva sekä pystyvyyden tunne ja itsetunto vaikuttavat siihen, millaisia tavoitteita oppilas asettaa toiminnalleen."		
7.	"Oppiminen on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista."		

Tehtävä 22

Valitse, onko väittämä oikein vai väärin.

		Oikein	Väärin
1.	Kriittisen ajattelun teorian juuret ovat kasvatustieteissä.		
2.	Kriittiseen ajatteluun ei kuulu uskomuksiin liittyvien perusteiden vakuuttavuuden arviointi.		
3.	Kriittisen ajattelun ja rationaalisuuden voidaan ymmärtää merkitsevän filosofisesti samaa.		
4.	Kriittinen ajattelu tiedon ja oikeutuksen kriteerinä edustaa deweylaista lähestymistapaa.		
5.	Reflektiivisen prosessin osavaiheiden lukumäärä vaihtelee, mutta prosessi suuntautuu aina eteenpäin.		
6.	Elämässä ja opiskelussa riittää, jos hyödyntää reflektointia ja kriittistä ajattelua.		

Tehtävässä 23 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +2 pistettä, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -0,5 pistettä.

Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto "Jätän vastaamatta kysymykseen". Jos koeaika loppuu kesken, viimeinen tilanne tallentuu vastaukseksi.

Tehtävä 23

Millaista ajattelua seuraavat pedagogiset käytännöt edistävät? Valitse, minkälaista ajattelua kyseinen pedagoginen käytäntö parhaiten edistää.

		Edistää kriittistä ajattelua	Edistää reflektiivistä ajattelua	Ei edistä varsinaisesti kriittistä eikä reflektiivistä ajattelua
1.	Opettaja pyytää opiskelijoita etsimään tietoa mobiililaitteiden käytön hyödyistä ja haitoista oppitunneilla sekä arvioimaan ja vertailemaan eri tiedonlähteiden luotettavuutta.			
2.	Opettaja jakaa opiskelijat kahteen ryhmään. Ryhmien tarkoituksena on väitellä oppimisen tuen uudistuksen vahvuuksista ja heikkouksista. Tämän jälkeen esitettyjen perustelujen pätevyyttä arvioidaan yhdessä.			
3.	Opettaja esittelee opiskelijoille viisivaiheisen mallin siitä, miten luokan työrauhahäiriöihin tulisi puuttua. Opiskelijoiden tietämys mallin vaiheista tarkistetaan tentissä.			
4.	Opiskelijat kirjoittavat opetusharjoittelunsa aikana päiväkirjaa, jossa he pohtivat harjoittelussa kohtaamiensa tilanteiden herättämiä tunteita ja mahdollisia muutoksia näiden tilanteiden kokemisessa.			
5.	Opiskelijoiden ainejärjestö on pyytänyt tuloksetta omalta tiedekunnaltaan taloudellista tukea ”Väkivallan ehkäisy ja hallinta” -koulutusviikonlopun järjestämiseen. Opiskelijat ryhtyvät miettimään vaihtoehtoisia keinoja tilanteen ratkaisemiseksi ja tunnustelevat, mikä näistä keinoista tuntuisi parhaimmalta.			
6.	Opettaja antaa opiskelijoille tutkimuksen aiheeksi vertailla eri vuosikymmenten historian oppikirjoja ja analysoida, kenen näkökulmasta historiaa kunakin vuosikymmenenä on kirjoitettu ja miten päteviä kirjoissa annetut perustelut ovat olleet.			
7.	Opettaja pyytää opiskelijoita eläytymään johonkin oman elämän haastavaan tilanteeseen, jossa he joutuvat ottamaan esille toisen kanssa jonkin vaikean asian, kuten huolen. Tämän jälkeen opiskelijoiden tulee miettiä, miten tämä vaikea asia kannattaisi ottaa puheeksi toisen kanssa.			
8.	Opettaja ja opiskelijat harjoittelevat yhdessä hyviä äänenkäyttötekniikoita. Opettaja mallintaa erilaisia ääniharjoituksia ja hengitystekniikoita, joita opiskelijat kokeilevat perässä.			

Tehtävissä 24–25 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta –0,33 pistettä.

Miinuspisteet lasketaan kahden desimaalin tarkkuudella. Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto "Jätän vastaamatta kysymykseen". Jos koeaika loppuu kesken, viimeinen tilanne tallentuu vastaukseksi.

Tehtävä 24

Valitse vaihtoehto, joka parhaiten kuvaa reflektiivisen ajattelun ja kriittisen ajattelun suhdetta.

a) Reflektiivinen ajattelu perustuu moniin erilaisiin prosesseihin ja prosessin vaiheisiin, jotka ovat ominaisuuksiltaan erilaisia kuin kriittinen ajattelu.	
b) Ne ovat keskenään täysin erilaisia.	
c) Reflektiivinen ajattelu voi sisältää yleisellä tasolla osin myös samanlaisia rationaalisia tapahtumia kuin kriittinen ajattelu.	
d) Kriittisen tarkastelun perusteella kumpikin kuvaa samoja prosesseja, vaikka käsitteiden nimitykset näitä tarkastelevissa suuntauksissa poikkeavat toisistaan.	

Tehtävä 25

Reflektiivisessä ajattelussa ollaan kiinnostuneita

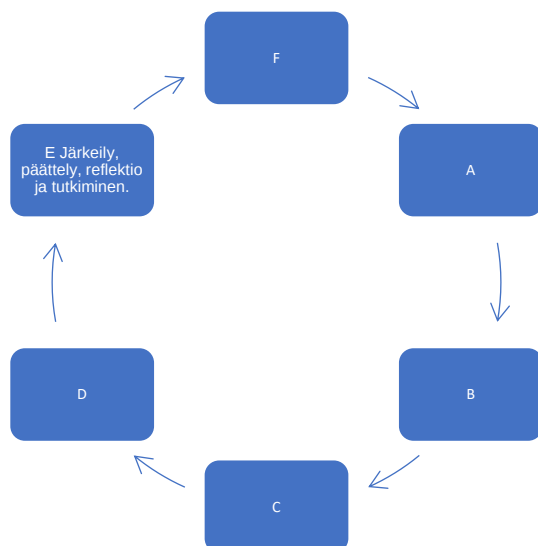
a) intuitiosta, kehollisuudesta, tunteesta ja estetiikasta, muttei lopputuotteesta.	
b) vain siitä, että ajattelun ja työskentelyn prosessi on monivaiheinen ja inhimillinen.	
c) prosessin vaiheista, mutta myös siitä, että jokin mielekäs ratkaisu tai lopputulos ainakin väliaikaisesti löydetään.	
d) samanlaisesta prosessista kuin kriittisessä ajattelussa.	

Tehtävässä 26 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +2 pistettä, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta –0,25 pistettä.

Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto "Jätän vastaamatta kysymykseen". Jos koeaika loppuu kesken, viimeinen tilanne tallentuu vastaukseksi.

Tehtävä 26

Alex on alkanut pohtia elämänsä tarkoitusta. Sijoita seuraavat Alexin reflektiivisen ja tutkivan ajattelun vaiheet oikeaan kohtaan kuviossa 3 Deweyn *How we think* -teoksessa esittämän kuvauksen pohjalta. (Kuvio 3 on yksinkertaistettu malli eikä huomioi sitä, että eri vaiheiden välillä voidaan siirtyä myös edestakaisin.)

		A	B	C	D	F
1.	Eläinoikeusjärjestön paikallistoimintaan tutustuminen ja sen vapaaehtoistyön kokeileminen.					
2.	Vastausten etsiminen kysymykseen siitä, miten omasta elämästä voisi tehdä merkityksellisen ja oman itsen näköisen.					
3.	Omaan olemassaoloon ja sen tarkoitukseen liittyvä epämääräinen ahdistus.					
4.	Olettamusten tekeminen siitä, mitkä asiat (esimerkiksi eläimet) ovat omia kiinnostuksen kohteita ja tuovat itselle henkilökohtaisen täyttymyksen kokemuksen.					
5.	Häivähdykset tai vihjeet siitä, miten oma elämä voisi olla merkityksellisempää.					

Tehtävät 27–30 ovat kaikista artikkeleista.

Tehtävässä 27 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta –0,33 pistettä.

Miinus pisteet lasketaan kahden desimaalin tarkkuudella. Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto "Jätän vastaamatta kysymykseen". Jos koeaika loppuu kesken, viimeinen tilanne tallentuu vastaukseksi.

Tehtävä 27

Vertaile kaikkia kolmea artikkelia toisiinsa. Mikä seuraavista väittämistä ei pidä paikkaansa?

a)	Kaikki ovat tieteellisiä artikkeleita, vaikka tutkimukset on toteutettu eri tavoin.	
b)	Joukosta löytyy kaksi sellaista artikkelia, joissa väitteitä perustellaan empiirisesti.	
c)	Yksi artikkeli on lähinnä kertomus tai tarina.	
d)	Kaikissa artikkeleissa viitataan teoriaan tai aikaisempaan tutkimukseen.	

Tehtävissä 28–29 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +2 pistettä, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta –0,33 pistettä.

Miinus pisteet lasketaan kahden desimaalin tarkkuudella. Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto "Jätän vastaamatta kysymykseen". Jos koeaika loppuu kesken, viimeinen tilanne tallentuu vastaukseksi.

Tehtävä 28

Tarkastele artikkeleiden tutkimusmenetelmällisiä ratkaisuja. Mitä artikkelia väittämä kuvaa?

		Tuominen ym.	Hanhimäki ym.	Kauppi & Pettersson	Ei kuvaa mitään artikkel eista
1.	Tutkimusaineistoa on analysoitu sekä laadullisen että määrällisen tutkimuksen keinoin.				
2.	Tutkimuksessa on hyödynnetty pelkästään empiiristä laadullista aineistoa.				
3.	Aineistonkeruussa on hyödynnetty havainnointimenetelmää.				
4.	Analysoitavaa empiiristä aineistoa ei ole kerätty lainkaan.				
5.	Kyselylomake on sisältänyt sekä laadullisia että määrällisiä osioita.				
6.	Aineistonkeruussa on käytetty aikaisemmin kehitettyjä valmiita kyselyitä.				

Tehtävä 29

Tehtävässä on kuvattu luotettavuusongelmia ja sitä, miten tutkimusta olisi voitu parantaa. Valitse kuvausta parhaiten vastaava artikkeli.

		Tuominen ym.	Hanhimäki ym.	Kauppi & Pettersson	Ei mikään artikkeleista
1.	Empiirisen pitkittäisaineiston kerääminen olisi mahdollistanut tutkittavien ilmiöiden ajassa tapahtuvien muutosten tarkastelun.				
2.	Koska tutkimuksessa hyväksi käytetyt tekstit on kirjoitettu pitkän aikaa sitten, niiden tulkinta on haastavaa.				
3.	Tutkittavia ei ollut kattavasti eri oppilaitoksista.				
4.	Tutkimusaineistoon oli päässyt mukaan niin paljon satunnaista virhettä, että osa johtopäätöksistä on heikolla pohjalla.				
5.	Tutkittavassa ilmiössä on aineiston keräämisen jälkeen dokumentoidusti tapahtunut muutoksia.				
6.	Tutkimuksessa käytetyn näytteen koko oli liian pieni luotettavien johtopäätösten tekemiseen.				
7.	Osa tutkimuksessa käytetyistä lähteistä on osoittautunut epäluotettaviksi.				
8.	Erilaisten rekisterilähteiden käyttö olisi laajentanut käsitystä tutkittavasta ilmiöstä.				

Tehtävässä 30 kussakin kohdassa oikeasta vastauksesta saa +1 pisteen, vastaamatta jättämisestä 0 pistettä ja väärästä vastauksesta -0,25 pistettä.

Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, valitse vaihtoehto ”Jätän vastaamatta kysymykseen”.
Jos koeaika loppuu kesken, viimeinen tilanne tallentuu vastaukseksi.

Tehtävä 30

Valitse kuvaukseen parhaiten sopiva käsite.

		Reflektiivinen ajattelu	Kriittinen ajattelu	Opiskelu- hyvinvointi	Perfektionismi	Identiteetti
1.	”Olen harjoitellut tähän kokeeseen paljon. Olen lukenut paljon ja tehnyt runsaasti tehtäviä, mikä on tuntunut mielekkäältä ja hyödylliseltä. Toisaalta olisin vielä kaivannut mahdollisuutta keskustella koealueesta jonkun kaverin kanssa. Olisi voinut olla hyödyllistä päästä jakamaan kokemuksia koealueen sisällöistä ja täten rikastaa omaa ymmärrystä.”					
2.	”Olen lukenut tähän kokeeseen paljon – ehkä liikaakin. Vaikka urakka on ollut tosi iso ja välillä minua on väsyttänyt kovastikin, olen tosi innoissani, että koe on jo huomenna. Odotan myös kiinnostuneena seuraavaa aiheeseen liittyvää kurssia.”					
3.	”Opettaja kertoi, että kokeessa ei riitä, jos muistaa asiat ulkoa. Olen tietoinen, että kokeessa menestyminen edellyttää, että osaa analysoida tietoa ja tehdä päätelmiä omaksutun tiedon pohjalta. Toisaalta olen tietoinen siitäkin, että tarvitsen kykyä vertailla ja tehdä ratkaisuja toisiaan lähellä olevien vaihtoehtojen välillä.”					
4.	”Vaikea koe lähestyy. Olen kuitenkin tottunut siihen, että teen tarkan lukusuunnitelman ja opiskelen ahkerasti. Tämän ansiosta menestyn kokeissa paremmin kuin hyvin. Asetan myös tavoitteeni aina korkealle. En edes muista, että olisin joskus ajatellut itsestäni ja opiskelustani eri tavalla.”					
5.	”Olen tehnyt paljon töitä huomisen kokeen eteen, mutta se jännittää minua silti kovasti. Haluan menestyä kokeessa erinomaisesti, mutta samaan aikaan pelkään, etten osaa riittävän hyvin koealueen sisältöjä.”					